

SAKSBEHANDLER
Hanne Merete R. Moldung

VÅR REF.
07/00809-18

ARK. P - Plansaker
248,260, 263-265,268 Bergen kom. - Ho

DERES REF.

INNVALGSTELEFON

+47 98 20 27 97

DERES DATO
25.09.2017

VÅR DATO
05.10.2017

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Hordaland fylkeskommune
Postboks 7900
5020 Bergen

Tillatelse til inngrep i automatisk fredet kulturminne, jf. kulturminneloven § 8 fjerde ledd. Offentlig ettersyn av detaljreguleringsplan for gnr. 165, bnr. 555 m.fl., Dikkedokken, Bergen kommune, Hordaland fylke

Vi viser til e-post av 25.9.2017 med oversendelse av revidert planforslag for gnr. 165, bnr. 555 m.fl., Dikkedokken, Bergen kommune, planID 63850000. Vi viser videre til brev av 27.1.2016 fra Bergen kommune med oversendelse av planforslag til offentlig ettersyn, og til vårt brev av 24.2.2016. Deler av området for reguleringsplanen ligger innenfor det automatisk fredete kulturminnet Middelalderbyen Bergen, Askeladden id nr. 89049.

Under følger Riksantikvaren sitt innspill med tillatelse til inngrep i automatisk fredet kulturminne. Vi ber om at innspillet blir innarbeidet i Hordaland fylkeskommune sin uttalelse.

Den delen av planområdet som ligger innenfor Middelalderbyen Bergen må båndlegges som hensynssone d), og på plankartet skal det benyttes rutemarkering jf. H730. Som tekst i tegnforklaringen på plankartet kan det brukes: Middelalderbyen Bergen, automatisk fredet middelaldersk bygrunn.

Vi ber om at følgende tekst tas inn i bestemmelsene i Bergen kommunes forslag til bestemmelser:

**«Automatisk fredet middelaldersk bygrunn – Middelalderbyen Bergen:
Inngrep i bakken er tillatt for tiltak som er i samsvar med detaljreguleringsplan for gnr. 165, bnr. 555, Dikkedokken, planID 63850000, på vilkår av arkeologisk overvåkning. Omfanget av overvåkningen fastsettes av Riksantikvaren og bekostes av tiltakshaver, jf. kml § 10.
Riksantikvaren varsles i god tid før tiltaket planlegges igangsatt.**

For alle tiltak som kan berøre middelalderbyen som det ikke er gitt dispensasjon for gjennom denne reguleringsplanen, skal det søkes dispensasjon fra kulturminnelovens bestemmelser hos rette kulturminnemyndighet, Riksantikvaren, i god tid før arbeidet er planlagt igangsatt. Kostnader knyttet til nødvendige undersøkelser og eventuelle arkeologiske utgravninger belastes tiltakshaver.»

I henhold til kml § 8 fjerde ledd skal det, i forbindelse med behandlingen av reguleringsplan, tas stilling til om det kan gis tillatelse til inngrep i automatisk fredete kulturminner som blir berørt av planen. Riksantikvaren er i henhold til forskrift om faglig ansvarsfordeling mv. etter kulturminnelovens § 1 nr. 1 rette myndighet til å fatte avgjørelse i slike saker.

Riksantikvarens merknader og vurdering av saken

Riksantikvaren forventer at tiltakene i begrenset grad vil kunne påvirke kulturminner fra middelalderen i området på en negativ måte, men ser det likevel som nødvendig at gravearbeidene overvåkes av arkeolog.

Riksantikvaren finner å kunne godkjenne planforslaget under forutsetning av at det gjennomføres en arkeologisk overvåking av gravearbeidet. I henhold til kml § 10 skal arkeologisk overvåking bekostes av tiltakshaver. Vedtak om omfang av den arkeologiske overvåkingen, herunder endelige kostnader og framgangsmåte, kan først skje etter at reguleringsplanen er endelig vedtatt. Tiltakshaver må varsle kulturminnemyndighetene i god tid før tiltak etter reguleringsendringen ønskes realisert. Riksantikvaren vil deretter fatte vedtak om omfanget av den arkeologiske overvåkingen. Dette vedtaket vil kunne påklages i medhold av forvaltningsloven §§ 28 og 29.

Den delen av planområdet som ligger innenfor Middelalderbyen Bergen må båndlegges som hensynssone d), og på plankartet skal det benyttes rutemarkering jf. H730 siden kulturminnet her er båndlagt etter kulturminneloven jf. pbl. § 12 - 6 jf. § 11 - 8. Som tekst i tegnforklaringen på plankartet kan det brukes: Middelalderbyen Bergen, automatisk fredet middelaldersk bygrunn.

Vi ber om at følgende tekst tas inn i bestemmelsene i Bergen kommunes forslag til bestemmelser:

*«Automatisk fredet middelaldersk bygrunn – Middelalderbyen Bergen:
Inngrep i bakken er tillatt for tiltak som er i samsvar med detaljreguleringsplan for gnr. 165, bnr. 555, Dikkedokken på vilkår av arkeologisk overvåkning. Omfanget av overvåkingen fastsettes av Riksantikvaren og bekostes av tiltakshaver, jf. kml § 10. Riksantikvaren varsles i god tid før tiltaket planlegges igangsatt.»*

For alle tiltak som kan berøre middelalderbyen som det ikke er gitt dispensasjon for gjennom denne reguleringsplanen, skal det søkes dispensasjon fra kulturminnelovens bestemmelser hos rette kulturminnemyndighet, Riksantikvaren, i god tid før arbeidet er planlagt igangsatt. Kostnader knyttet til nødvendige undersøkelser og eventuelle arkeologiske utgravninger belastes tiltakshaver.»

Dispensasjon fra den automatiske fredningen gjennom planvedtaket forutsetter at ovennevnte tekst innarbeides i reguleringsbestemmelsene. Riksantikvaren ber Hordaland fylkeskommune om å klargjøre vilkårene for dispensasjonen i sin endelige uttalelse til Bergen kommune.

Dersom kommunen gir melding om at ovennevnte tekst *ikke* vil bli innarbeidet i reguleringsbestemmelsene, og dersom den delen av planområdet som ligger innenfor Middelalderbyen Bergen ikke blir båndlagt til hensynssone d) må fylkeskommunen umiddelbart varsle Riksantikvaren om dette. Riksantikvaren vil i så fall normalt reise innsigelse mot planen.

Vennlig hilsen

Hanne Merete R. Moldung (e.f.)
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent